

Uteksaminerte hovedfagstudenter desember 1997

Breiland, Marianne: Mexico: Hvor demokratisk? En kritisk analyse av sentrale trekk ved den meksikanske regimeutviklingen fra 1977 til 1997.

Eitrheim, Pål: Fra vekkelse til svekkelse - fra splittelse til ledelse. En komparativ analyse av partisystemutvikling i Norge og Irland 1885 - 1953, med spesiell vekt på de territoriale forsvarspartiene Venstre og Fianna Fáil.

Greker, Arild: Christianity, Theology and Politics: Different Christian Views on Politics.

Kristiansen, Janne: "Med fortiden som fremtid". En komparativ analyse av det politiske oppgjøret i vest-sonen og Forbundsrepublikken Tyskland etter NS-regimet mellom 1945-1951, og det politiske oppgjøret i det tidligere Øst-Tyskland og gjenforente Tyskland mellom 1989-1995.

Leirvåg, Asbjørn: Om hundre år er allting glemt. En analyse av medias betydning i forhold mellom økonomi og oppslutningen om norske partier 1985-1996.

Moe, Kyrre Tolleiv: Venstre-høgre-skilnelinje på veljar - og partinivå i norsk politikk, 1969-1993.

Reppen, Heidi Kristin: Grøn politisk ideologi og Den norske miljøvernørsla.

Rogge, Kristin Elisabeth: Par Condicio? Changing patterns of cleavages and conflicts in contemporary Italy.

34 studenter avla hovedfagseksamen 1997

Gjesteforelesning
for hovedfagsstudenter og stab

USAs tidligere ambassadør i
Kroatia,
Peter Galbraith
innleder om
**Building a durable
peace in
Bosnia-Herzegovina**

Fredag 20. februar
kl. 12¹⁵-14⁰⁰
Christiesgt 15, Møterommet 2. etg.

REISEBREV FRA COSTA RICA

Einar Berntzen og Stein Kuhnle har vært i Costa Rica som ledd i samarbeidet med Universidad de Costa Rica. Don Einar har begått et reisebrev.

Ukeslutt i Punta Leona

Brått endrer landskapet seg. Veien slynger seg ned en bratt dalside. Vi har forlatt høysletten (La Meseta Central) og begynt nedstigningen til Stillehavskysten på vei til Punta Leona. Den tropiske vegetasjonen trenger seg på. Nede på kystsletten krysser vi en liten elv. Pjokken i setet foran oss utbryter «mami, mami cocodrilos!!» Vi beveger oss nå i sneglefart sørover på en ubeskrivelig humpete, støvete grusvei. Plutselig dukker Stillehavet opp til høyre. Etter skifte av buss og passering av en kontrollpost stanser bussen ved hovedresepsjonen og vi får tildelt suiten lengst borte. Badet i svette slepende på vår bagasje ca. 2 km i brennende hete (38°) ankommer vi endelig vårt mål.

Etter en rask dusj inntar vi terassen utstyrt med hver vår iskalde *Imperial* for å oppsummere. Søndag 1. februar var det valg til president, nasjonalforsamling og kommunestyre. Valgdagen er tradisjonelt en folkefest i Costa Rica, men i år var det mindre begeistring og entusiasme enn ved tidligere valg, ble vi fortalt. For oss var allikevel forskjellen til f. eks. valg i Norge påtagelig. Akkreditert som inviterte valgobservatører, var vi omgitt av tutende biler med partiflagg ut av sidevinduene og småbarn utstyrt med T-skjorter og vimpler i partifargene, som ville vite hvilket parti vi skulle stemme på. Presidentposten sto mellom de to største partienes kandidater: Sosialdemokraten José Miguel Corrales og kristeligdemokraten Miguel Angel Rodríguez. Samtlige meningsmålingsinstitutter hadde i lengre tid spådd seier til Rodríguez med 10% poeng margin. En ripe i den demokratiske lakken: Et meningsmålingsfirma og en avis brøt valgloven og offentliggjorde valgmaalinger før stemmelokalene stengte. Disse gikk ut på at Rodríguez var i ferd med å vinne med mellom 8-12% poeng. De offisielle resultatene viste at kristeligdemokraten Rodríguez vant med knappe 2% poeng. Helbom for meningsmålerne. 29% av costarikanerne unnlot å stemme, 10% poeng flere enn ved forrige valg i 1994. Det Øverste Valgråds offisielle oppsummering av valget og høyttlesning av resultatene fra de 15 først innkomne stemmekretsene var en selsom forestilling.

EB har forelest ved *Instituto de Servicio Exterior*, en diplomatskole med elever fra alle landene i Mellom-Amerika, som drives av costarikansk UD. På den offisielle mottagelsen beklaget man seg over at Norges Mellom-Amerika ambassade hadde flyttet fra San José til Managua (noen mente Guatemala City), men den norske generalkonsulen, Dr. Arnaldo André Tinoco, fant oss likevel. Møtet med planleggingsministeren som ga oss en orientering om utviklingen av den costarikanske velferdsstaten og den økonomiske krisens konsekvenser for denne, var meget nyttig. Velferdsstaten er et tema som opptar mange, ikke minst studentene ved UCR. Dette kom klart til uttrykk under Stein Kuhnles forelesning om «Nye utfordringer for velferdsstaten.» Ellers har vi rukket å besøke fem av landets syv provinser pluss vulkanen Irazú 3400 m.o.h., der EB og SK testet formen ved å jogge langs kraterkanten.

En kveld var vi invitert opp til et Fana Folklore-lignende etablissement, Ram Luna, beliggende i en fjellskråning vest for San José. Derfra har man utsikt over hele La Meseta Central, over storparten av befolkningen bor. Tre av de fire største byene (San José, Heredia og Alajuela) er innenfor synsvidde. Innehaveren av Ram Luna hadde sans for gimmicks. Samtlige av restaurantgjestene ble presentert for hverandre på spansk og engelsk. SK ble selvsagt gjenkjent og presentert som stamgjest! Godt gjort, gitt at dette var hans første visitt til Costa Rica!

Klokken nærmer seg 1800 og solen er i ferd med å forsvinne ned under horisonten i Stillehavet. I løpet av 6-7 minutter er det stummende tropiske mørket et faktum. Det er på tide å tenke på middag, men restaurantene ligger to km unna, og veien mangler veilyks. I informasjonsbrosjyren vi fikk i resepsjonen står det noe om «lintera personal» (personlig lommelykt) og noe om å bevege seg med forsiktighet etter mørkets frembrudd p.g.a. alle dyrene som kan påtreffes: mapaches, pigotes, iguanas, gorrates, zorrillas og apekatter. Det slår i skuffer og skapdører. S.K.: "Eg finner ikkje nåkken lommelykt!!" EB: "Ja, men vi må jo ha mat!" Nølede låser vi døren til suiten og går ut i mørket, og trekker et lettelsens sukk da vi oppdager fullmånen som lyser imot oss....

«Don Einar»
(Punta Leona, 8.2.98)

UNIVERSITETET I BERGEN
Institutt for sammenliknende politikk
Adr: Christiesgt. 15, 5007 Bergen
Tlf: 55 58 21 75/78. Fax: 55 58 94 25
Instituttstyrer:
Prof. Stein Kuhnle
Kontaktpersoner:
Ragnhild Stolt-Nielsen
Terese Zeil

1/98

SamPol aktuelt

Universitetets budsjett-situasjon rammer Sampol

Universitetsdirektøren har i brev av 21. januar til alle fakulteter og avdelinger bedt om at saker om utlysning av stillinger blir underlagt en spesielt grundig vurdering før oversendelse til Personal- og økonomiavdelingen. Personal- og økonomiavdelingen vil ikke lyse ut stillinger med mindre det foreligger en skriftlig uttalelse fra fakultet/avdeling om at stillingen har vært vurdert i henhold til budsjett-situasjonen, og det vises at det er budsjettmessig dekning innenfor de økonomiske rammene.

Denne meldingen kan få alvorlige konsekvenser for Sampol. Instituttet har idag besatt 13 av 16 faste vitenskapelige stillinger, det vil si en ledighet på 18,8%. Påbudet fra universitetsledelsen rammer faget i en viktig konsolideringsfase. Instituttet har de siste årene planmessig lyst ut og fått besatt ledige stillinger, og ifølge virksomhetsplanen har målet vært å få alle stillingene besatt i løpet av 1998. Instituttet har vanligvis lyst ut en og en stilling ad gangen for å øke sannsynligheten for å få alle stillingene besatt av søkere med høy kompetanse. Studenttilstrømningen til faget er fortsatt stor. Situasjonen er slik at det er mange flere søkere enn plasser til de adgangsregulerte studiene på grunnfag og hovedfag. Trass i at opptakskvoten for studenter på grunnfaget er 120 i året, har så mange som 140 studenter registrert seg på grunnfaget våren 1998. Overbookingen skyldes at tilbud om plass rutinemessig sendes til mange flere enn kvoten på 120, fordi det alltid kan regnes med frafall, men i år har få takket nei til tilbudet. Det fall i studenttallet som mange har ventet seg de senere år har altså ikke kommet på Sampol. Situasjonen på faget nå bekrefter at instituttet de siste årene har ført en planmessig og fornuftig politikk for adgangsregulering av grunnfaget for å opprettholde og sikre studiekvaliteten.

Instituttets totale virksomhet er planlagt ut fra full bemanning. I mange år har instituttet hatt flere studenter enn det tallet på besatte vitenskapelige stillinger tilsier at instituttet kan ta imot og følge opp på skikkelig vis. Underbemanningen vil føre til fortsatt stort press på staben. Spesielt veiledningen av studenter i semesteroppgaveskriving på grunnfag, og av studenter i skriving av avhandlinger på hovedfags- og doktorgradsnivå, krever personellressurser. Tross stor tilstrømning og høye studenttall har instituttet så langt klart å opprettholde en høy

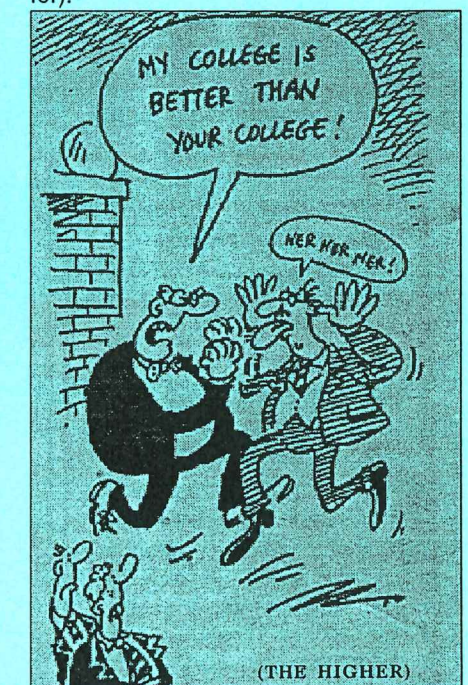
forskningaktivitet og omfattende publiseringsvirksomhet i bøker og tidsskrifter nasjonalt og internasjonalt. Denne aktiviteten, og annen internasjonal virksomhet, står i fare for å bli redusert dersom ubesatte stillinger ikke kan bli utlyst og besatt, og dersom andre budsjettkutt blir stående. Stopp i utlysning av stillinger, og andre budsjettkutt, fører også til stopp i planene for å bygge ut en engelskspråklig, ett-årig, Mastergrad, og til stopp i planene for å bygge ut kompetanse på asiatisk politikk som forholdene nå ligger til rette for å bygge ut.

Satsning på asiatisk politikk

I budsjettforslaget for 1999 har instituttet prioritert et professorat i asiatisk politikk. Instituttet har allerede en førsteamanuensis som arbeider spesifikt med området, og flere som arbeider med Kina og andre sør-øst asiatiske land. Styret ønsker å styrke instituttets kompetanse på dette feltet. Instituttet har i mange år vært engasjert i et samarbeid med Fudan University i Shanghai, og medvirket til opprettelsen av Centre for Nordic Studies der, og det arbeides for tiden for en avtale mellom UiB og Thammasat University i Bangkok. Instituttet har etablert gode faglige kontakter også i Japan, Hong Kong og Taiwan. Asiatisk politikk står i dag svakt i statsvitenskapen ved norske universiteter. Instituttstyret mener at forholdene ligger særlig godt til rette for å bygge opp en slik kompetanse i og ved Sammenliknende politikk ved Universitetet i Bergen. Slik kompetanse kan komme til nytte både for de politiske institusjonene, forvaltningen, næringslivet, organisasjoner og massemedia.

Om en slik satsning blir mulig, avhenger helt av prioriteringsviljen på universitetsplan og i Stortinget og De-

partementet og av om instituttet får adgang til å lyse ut og besette de tre ledige faste vitenskapelige stillingene (se ovenfor).

BUDSJETTKAMPEN SKJERPES!

Oversikt over staben pr. 1.1.-98

Alle tlf. nummer kan nåes utenfra ved å slå 555 + internnummer. Alle har e-mail adresse: fornavn.etternavn@isp.uib.no
Fast ansatte er angitt i kursiv.

Vitenskapelig ansatte

Aarebrot, Frank, aman., tlf. 82170
Berntzen, Einar, aman., tlf. 82177
Christie, Kenneth, 1. aman., tlf. 89448
Deschouwer, Kris, 1. aman. II
Eitrheim, Pål, vit. ass. tlf. 83114
Engene, Jan Oskar, stip., tlf. 82895
Ervik, Rune, stipendiat, tlf. 8 97 60
Frølich, Noline, stip. tlf. 8 94 56
Gloppen, Siri, stipendiat, tlf. 8 29 86
Grendstad, Gunnar, 1. aman., tlf. 89486

Hjellum, Torstein, 1. aman. tlf. 82173
Hort, Sven O, nordisk gjesteprof.
Innvær, Simon, stipendiat, tlf. 89075
Knudsen, Terje, vit. ass. tlf. 89426
Kuhnle, Stein, prof., tlf. 82179
Landemoen, Per Ø., univ. lektor

(Kaunas)
Larsen, Stein Ugelvik, 1. aman., tlf. 82112

Lindstrøm, Ulf, prof., permisjon
Midtbø, Tor, 1. aman., tlf. 82128
Ogawa, Ariyoshi, gjesteforsker, tlf. 89478

Olli, Eero, univ. lektor, tlf. 82558
Pamir, Mete, stipendiat, tlf. 82018
Raum, Nina C., 1. aman., tlf. 82460
Selle, Per, prof., tlf. 55 54 84 27
Sicakkan, Hakan G., stip. tlf. 89753
Skålnes, Tor, 1. aman., tlf. 82135
Sokolovic, Dzemal, gjesteprof., tlf. 82007

Strøm, Kåre, prof.II, tlf. 89441
Svåsand, Lars, prof., tlf. 82182
Thompson, Michael, prof. II, tlf. 89479
Wollebæk, Dag, vit. ass., tlf. 82171

Administrativt personale

Eide, Anne Britt, tlf. 8 2175/78
Liland, Sylvia, førstesekr., tlf. 89424
Martinessen, Evy, førstesekr., tlf. 82175/78
Stolt-Nielsen, Ragnhild, kont.sjef, tlf. 82235
Taule, Randi, førstesekr., tlf. 83316
Zeil, Terese, førstesekr., tlf. 83296

Instituttets forsknings- og publiseringsprofil

Siden det første gang kom ut i 1995 har *SampolAktuelt* jevnlig presentert bøker og til dels tidsskriftartikler og kapittelbidrag til bøker som instituttets vitenskapelig ansatte har forfattet. I løpet av de tre siste årene har vitenskapelige ansatte som har vært tilknyttet instituttet på hel tid, gjennomsnittlig om lag 20 personer (inkludert 7 stipendiater), publisert ialt 17 bøker som forfatter og/eller redaktør (med egne bidrag). I tillegg kommer alle bidragene fra deltidspersonale (professor II- og førsteamanuensis II-tilknyttede). For å gi et summarisk bilde av spennvidden i tema som instituttets heltidsansatte har arbeidet og arbeider med, gjengir vi boktitlene:

BOKTITLER

1995:

Vesteuropeisk politikk
Kinesisk politikk - fra opiumskrig til Deng Xiaoping
Women in Nordic Politics - Closing the Gap
Nazismen og norsk litteratur
Økonomiske effekter av valg og regjeringsskifter
Kjønn og politikk
Frivillig organisering i Norden
Frivillige organisering og demokrati

1996:

Kultur som levestil
Den norske velferdsstaten (rev.utg.)

1997:

Partier uten grenser?
Demokratisering
Den kinesiske utfordringen
Challenges to Political Parties
The Political History of Eastern Europe in the 20th Century
Nacia protiv Naroda (nasjon vs. folk)
South Africa: The Battle over the Constitution

Listen over tidsskrifter som staben har bidratt til gir også en interessant oversikt

over den tematiske spennvidden og kompletterer instituttets publiserings- og forskningsprofil. Her følger en oversikt over tidsskrifter som staben har bidratt med artikler til de tre siste årene:

TIDSSKRIFTER

1995:

School Psychology International
Nordisk Tidsskrift
The European Journal of Political Science
Reforma (Moskva)
Polis (Moskva)
Journal of Theoretical Politics (2 artikler)
Party Politics
Social Forskning (København)

1996:

Reflexiones (Costa Rica)
West European Politics
Der Flaggenkurier
Vardøger
Scandinavian Political Studies
Balkan Forum
Mennesker og rettigheter

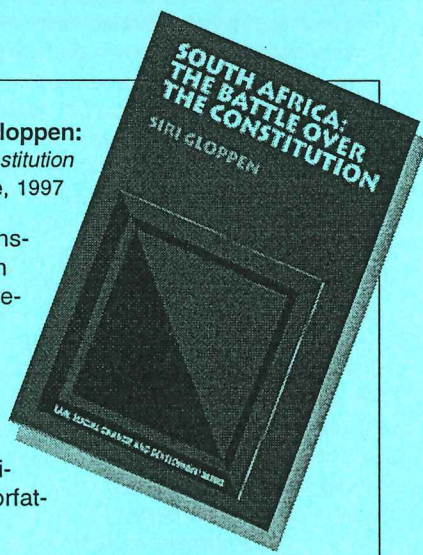
1997:

Pacific Review
The Australian Journal of Political Science
African Security Review
Party Politics (2 artikler)
Nordisk Administrativt Tidsskrift
Norsk statsvitenskapelig tidsskrift (2 artikler)
Scandinavian Political Studies
Politica (Danmark)

I tillegg til bøker og tidsskriftartikler kommer altså en lang rekke kapittelbidrag til bøker nasjonalt og spesielt internasjonalt, og dertil bidrag til en rekke institusjonsskriftserier.

Siri Gloppen:

South Africa: The Battle over the Constitution
Aldershot, Hampshire, Ashgate Publishing House, 1997

Ny bok

Siri Gloppens bok analyserer rivaliserende posisjoner i den sør-afrikanske konstitusjonsdebatten på 1990-tallet frem til den 'endelige' *Constitution* i desember 1996. Forfatteren utvikler et teoretisk rammeverk til å analysere den konstitusjonelle strukturen til konkurrerende konstitusjonelle modeller, og i boken vurderes deres potensiale for å håndtere problemer med vold, sosial ulikhet, og etniske spenninger, og for å oppnå legitimitet og konstitusjonalisme. Det argumenteres for at den endelige vedtatte forfatningen inkluderer elementer som er basert på inkompatible prinsipper og ideer. Boken diskuterer også andre faktorer som påvirker konsolideringen av et konstitusjonelt demokrati i Sør-Afrika, slik som rollen til forfatningsdomstolen, og forsøkene på å skape legitimitet for forfatningen gjennom bred folkelig deltagelse i prosessen for å utarbeide en forfatning. Boken inngår i forlagets serie *Law, Social Change and Development Series*.

Presentasjon av stab

Kenneth Christie is a new Associate professor in the Comparative Politics Department. His main interests lie in the area of democratization and the region of Southeast Asia at the moment although he continues to work on a book project on the *South African Truth Commission in Comparative Perspective*. He completed his first degree in politics and history at the University of Strathclyde (1983) before moving to the USA for 6 years where he received a Masters degree and then his Ph.D from Virginia Tech (1985) and then Florida State University (1989) respectively. Following this he worked at the National University of Singapore where he taught European politics and spent time researching human rights in Asia. In 1995, he moved to South Africa to work at the University of Natal, in Durban.

He has published widely in book form and in journals including *Political Protest in Northern Ireland* (Link Press), Reading, UK, 1992) and *Problems in European Politics* (Nelson-Hall: Chicago, 1995). He is currently editing a book entitled *Ethnic Conflict, Tribal Politics* for Curzon Press in England which will be released in the middle of 1998. This book is a collection of essays which explore the nature of ethnic conflict from a tribalism perspective, using case studies. He has also published various articles on Southeast Asian Politics in journals such as *Political Studies* (UK), *Contemporary Southeast Asia*, *The Journal of Refugee Studies* and *Theoria* among others, as well as various book chapters on these and other subjects.

Gjesteforskere 1998

Pr. 5/2-98 kan vi gi følgende oversikt over gjesteforskere ved ISP:

Professor Dzemal Sokolovic, University of Sarajevo, fortsatt engasjement frem til sommeren 1998. Finansiert av Fakultetet, Instituttet og LOS-senteret
Docent Sven O. Hort, Stockholms Universitet, fortsetter som nordisk gjesteprofessor. Engasjementet er finansiert av Nordisk Forskerutdanningsakademi.
Associate professor Ariyoshi Ogawa, Chiba University, Japan, er i gang med sitt toårige forskningsopphold. Han har egen finansiering.

Docent Marie Demker, Gøteborgs universitet skal ha forskningsopphold ved Instituttet i flere perioder også i 1998. Hun har egen finansiering.

Docent Gunnar Helgi Kristinsson, Islands universitet, tre måneders forskningsopphold fra april, finansiert av Internasjonalt kontor og ISP som resultat av det islandske presidentbesøket i 1997.
Professor Rei Shiratori, Institute for Political Studies, Tokyo, halvårig opphold fra august. Eksternt finansiert.

Professor Vicky Randall, University of Essex, tre måneders gjesteforskeropphold, finansiert av Internasjonalt kontor.

Professor William Shaffer, Purdue University, tre måneders opphold, høsten 1998, finansiert av Fulbright Foundation.
Professor Wang Chaoguang, Chinese Academy of Social Sciences, en måneds opphold finansiert av Internasjonalt kontor.

Notiser

Dag Arne Christensen har fått ny stilling fra 6. februar 1998. Han skal være sekretariatsleder for den statsvitenskapelige delen av valglovutvalget. Valglovutvalget er nedsatt av Kommunal- og regionaldepartementet.

Hakan Gurcan Sicakkan starter sin periode som stipendiat i IMER-PROGRAMMET. Han skal ha arbeidsplass ved ISP fra 5. februar 1998 til 31.1-2002. Tittelen på hans dr. grads prosjekt er: *Politics of Identity & Identity of Politics: Changing Mechanisms of Response to Forced Migration in Scandinavia*.

Lauri Karvonen har sagt opp sin stilling som professor ved ISP. Han er nå professor ved Statsvetenskapliga institusjonen, Åbo Akademi.

Det Konservative Partis valgprogram.
Vedtatt på landsmøtet i Kristiania 1. mai 1909.

Det Konservative Parti vil lærde folkestyret og værne eiendomsretten, det private initiativ og den personlige frihet utot overgrep gjennom lovgivning og beskatning. Det vil i sit arbeide lægge fremskuelende vægt paa udviklingen av næringslivet og dets betyngelse med øvermægtig utenlandsk indflydelse. Det arbejder for udvikling av vort forsvarets betyngelse og hensynsfuld handelsforhold mellem vore lande.

«Ingen falske forhåpninger....»

«Kristeleg Folkeparti byggjer på den yvertyding at kristen tru og moral er det naudsynlege grunnlaget for folket sin materielle og åndelege vokster. Veikjest dette grunnlaget, so vil dei djupaste og beste samfunnsverdiane smuldra burt litt um senn» heter det i Kr.Fs første prinsippogram fra 8. juli 1936, mens Anders Langes Partis første program fra 1973 innleder med ordene «VI ER LEI AV å bli utbyttet av statskapitalismen».

Dette er to eksempler fra dokumentasjonen av norske partiprogram. Samlingen av partiprogrammene er produkt av et prosjekt mellom NSD og Institutt for samfunnsforskning (ISF). I alt 375 dokumenter fra ialt 46 partier er samlet på en CD-ROM plate. Tekstene er organisert etter årstall og parti og kombinasjon av søkefunksjoner gjør det mulig å bestemme tidspunkt for når ulike saker ble satt på dagsorden; f.eks brukte Venstre ordet naturvern allerede i 1957 mens Arbeiderpartiet først benyttet dette ordet i 1981. Tekstene kan hentes ut og benyttes i videre analyse. (Overskriften er hentet fra NKPs valgprogram 1925-1927).

DATA aktuelt

I samarbeid med Norsk samfunnsvitenskapelig datatjeneste NSD vil *SampolAktuelt* i hvert nummer inneholde en spalte kalt DataAktuelt der vi i fellesskap formidler og kommenterer informasjon om aktuelle datasett og data. Spalten har informasjonsverdi for ulike grupper av lesere av *SampolAktuelt*, og skal dessuten tjene som inspirasjon for studenter i deres arbeid med semesteroppgaver, essays, og hovedoppgaver. Kontaktperson ved NSD er Gry Henriksen, tlf. 55 21 31 05, fax: 55 96 06 60. E-mail: gry.henriksen@nsd.uib.no. Kontaktperson ved Institutt for sammenliknende politikk er førsteamanuensis Gunnar Grendstad, tlf: 55 58 94 86, FAX: 55 58 94 25. E-mail: gunnar.grendstad@isp.uib.no